

סיוע בהסדרי נסיעה בתחבורה ציבורית לתושבים שביתם ניזוק ואינו ראוי למגורים

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מספר 3153 של הממשלה מיום 18.06.2025 (להלן- החלטה 3153):

1. לאור הנסיבות הייחודיות של מבצע "עם כלביא" ובשל הרצון לסייע לתושבים שביתם ניזוק ואינו ראוי למגורים, כהגדרתם בהחלטה 3153 (להלן – התושבים) להתנייד בתחבורה הציבורית ברחבי הארץ, להנחות את משרד התחבורה לאפשר באמצעות הסדרי הנסיעה הקיימים לתושבים כאמור, וכל עוד ביתם אינו ראוי למגורים, לטעון הסדר נסיעה "חופשי חודשי" ארצי, כנגד הצגת ובדיקת מסמכי זיהוי וזכאות כמקובל.
2. בהמשך להחלטת ממשלה מס' 2843 מיום 6.3.25, הסיוע בהסדרי נסיעה בתחבורה ציבורית ימשיך להנתן בתקופת החלטה זו גם למשפחות החטופים, הנעדרים ולשבים ארצה ולבני משפחותיהם, כהגדרתם בהחלטת הממשלה מס' 1183 מיום 27 בדצמבר 2023 ובהתאם למפורט בה .
3. יובהר כי אין באמור לגרוע מכל זכות שיש למי מהתושבים לצו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירי נסיעה בקווי השירות באוטובוסים ומחירי נסיעה ברכבת מקומית), התשפ"ב-2022 וצו פיקוח על מצרכים ושירותים (דמי נסיעה ברכבת), התשפ"ב-2022.
4. החלטה זו תעמוד בתוקף עד לסוף חודש אוגוסט 2025.
5. בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 ולצורך מימון החלטה זו יקצה משרד התחבורה והבטיחות בדרכים סך של 3.1 מלש"ח מתקציבו בשנת 2025.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 13 ביוני, 2025 החל צה"ל במבצע "עם כלביא", מתקפה אסטרטגית שנועדה להסיר מעל מדינת ישראל את שני האיומים הקיומיים שמציבה איראן – תכנית הגרעין שלה ויכולותיה בתחום הטילים הבליסטיים. בתגובה, פתחה איראן במתקפת טילים רחבת היקף על מדינת ישראל.

בהחלטת ממשלה מספר 3153 של הממשלה מיום 18.06.2025, הוחלט לנוכח הנסיבות הייחודיות של מבצע "עם כלביא", להטיל על רשות החירום הלאומית (להלן: "רח"ל") לתאם את עבודת המטה הבין-משרדית לצורך מתן המענה הממשלתי הנדרש משרדי הממשלה השונים לרשויות המקומיות שבתחומן קיימת אוכלוסייה שנגרם לביתה נזק מלחמה במהלך מבצע "עם כלביא" ועל כן לא ניתן להתגורר בו בהתאם לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג - 1973 (להלן – "התושבים שביתם ניזוק ואינו ראוי למגורים"). בהחלטה הובהר כי משרדי הממשלה והרשויות הרלוונטיות יפעלו כל אחד לפי אחריותו וסמכותו ובכפוף לכל דין במתן המענה הנדרש. במטרה לייעל את הטיפול בתושבים שביתם ניזוק ואינו ראוי למגורים הוחלט להטיל על מערך הדיגיטל הלאומי להקים בתוך מערכת "יחד" אשר הוקמה לסיוע למפונים ולמתפנים במלחמת חרבות ברזל, מענה ייחודי לניהול נתוני התושבים באזורים שנפגעו.

כדי לסייע לתושבים שביתם ניזוק ואינו ראוי למגורים, אשר נאלצו עקב כך להתפנות מביתם, מוצע להנחות את משרד התחבורה לסייע להם באמצעות טעינת הסדר נסיעה חופשי חודשי ארצי כמפורט בהצעה.

הסיוע יינתן לתושבים כאמור כל עוד ביתם אינו ראוי למגורים, כנגד הצגת ובדיקת מסמכי זיהוי וזכאות כמקובל ובהתאם לסדרי עבודה שייגבש משרד התחבורה והבטיחות בדרכים בתיאום עם מערך הדיגיטל הלאומי, בכפוף לכל דין. יובהר כי התקופה המצוינת בהחלטה הינה התקופה המירבית לסיוע לפי החלטה זו, והזכאות החודשית בתוך תקופה זו תיבחן בהתאם לנתונים מעודכנים מדי חודש.

בנוסף, מוצע להמשיך את תקופת הסיוע בהסדרי נסיעה בתחבורה ציבורית גם למשפחות החטופים, הנעדרים ולשבים ארצה ולבני משפחותיהם.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

כמפורט לעיל.

תקציב

כמפורט בהצעה

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מספר 3153 של הממשלה מיום 18.06.2025
החלטה מספר 1183 של הממשלה מיום 27 בדצמבר 2023 החלטה מספר 2842 של הממשלה
מיום 06.03.2025

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת

סיווגים

סווג: ביצועי

תחום פעולה: חוץ ובטחון

מגישה: שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

ד' בתמוז התשפ"ה

30 ביוני 2025

לשכה משפטית

ירושלים, ד' תמוז, התשפ"ה
30 ביוני, 2025

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה: סיוע בהסדרי נסיעה בתחבורה ציבורית לתושבים שביתם ניזוק ואינו ראוי למגורים

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

ביום 13 ביוני, 2025 החל צה"ל במבצע "עם כלביא", מתקפה אסטרטגית שנועדה להסיר מעל מדינת ישראל את שני האיומים הקיומיים שמציבה איראן – תכנית הגרעין שלה ויכולותיה בתחום הטילים הבליסטיים. בתגובה, פתחה איראן במתקפת טילים רחבת היקף על מדינת ישראל. בהחלטת ממשלה מספר 3153 של הממשלה מיום 18.06.2025, הוחלט לנוכח הנסיבות הייחודיות של מבצע "עם כלביא", להטיל על רשות החירום הלאומית לתאם את עבודת המטה הבין-משרדית לצורך מתן המענה הממשלתי הנדרש ממשרדי הממשלה השונים לרשויות המקומיות שבתחומן קיימת אוכלוסייה שנגרם לביתה נזק מלחמה במהלך מבצע "עם כלביא" ועל כן לא ניתן להתגורר בו בהתאם לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג - 1973 (להלן – "התושבים שביתם ניזוק ואינו ראוי למגורים"). בהחלטה הובהר כי משרדי הממשלה והרשויות הרלוונטיות יפעלו כל אחד לפי אחריותו וסמכותו ובכפוף לכל דין במתן המענה הנדרש. במטרה לייעל את הטיפול בתושבים שביתם ניזוק ואינו ראוי למגורים הוחלט להטיל על מערך הדיגיטל הלאומי להקים בתוך מערכת "יחד" אשר הוקמה לסיוע למפונים ולמתפנים במלחמת חרבות ברזל, מענה ייחודי לניהול נתוני התושבים באזורים שנפגעו. כדי לסייע לתושבים שביתם ניזוק ואינו ראוי למגורים, אשר נאלצו עקב כך להתפנות מביתם, מוצע להנחות את משרד התחבורה לסייע להם באמצעות טעינת הסדר נסיעה חופשי חודשי ארצי כמפורט בהצעה.

הסיוע יינתן לתושבים כאמור כל עוד ביתם אינו ראוי למגורים, כנגד הצגת ובדיקת מסמכי זיהוי וזכאות כמקובל ובהתאם לסדרי עבודה שייגבש משרד התחבורה והבטיחות בדרכים בתיאום עם מערך הדיגיטל הלאומי, בכפוף לכל דין.

בנוסף, מוצע להמשיך את תקופת הסיוע בהסדרי נסיעה בתחבורה ציבורית גם למשפחות החטופים, הנעדרים ולשבים ארצה ולבני משפחותיהם, כפי שניתן בהחלטות ממשלה קודמות. הסיוע המוצע ניתן מכוח סמכותה השירותית של הממשלה, זאת בדומה לסיוע שניתן בהחלטות ממשלה בעבר לתושבים שפוננו מביתם בעקבות מלחמת חרבות ברזל.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בשים לב לאמור לעיל, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

ההצעה תואמה עם הלשכה המשפטית של משרד האוצר.

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשרה העומדת בראשו מגישה את ההצעה:

בשים לב לאמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

יעקב כהן, עו"ד

היועצת המשפטית

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים